

Arbete och vila

Allt det sköna som gångna sommar bjudit på kommer ur Guds goda, generösa och kreativa händer. Det utesluter inte allt det som kommer ur *människors* goda, generösa och kreativa händer, men Skaparen planerade att det fortsatta skapandet efter den första skapelseveckan i stor utsträckning skulle ske genom människors skapande. Liksom Skaparen vilade i skapelseveckan, så gavs sabbatsbudet till människan som en imitation av Guds vila och som ett uttryck för Skaparens omsorg om människan. Människans skapande skulle ta paus. Sabbatsbudet förstods inte som ett förbud mot arbete per definition utan *skapande*. Lärjungarna fick kritik för att de gned ax och "skapade" något ätbart. Bakom budet fanns tanken om att lämna tillbaka skapelsen i Guds hand och erkänna *Herren* som Skaparen. Han som i själva verket är den som uppehåller skapelsen. Att vila är att sätta sin tro och förtröstan till att skapelsen och skapandet faktiskt är i *Skaparens* händer, att livet helt och fullt är inneslutet i Guds omsorg. Också när livet inte är så lätt och mitt arbete inte kan förändra omständigheterna. Det är den egentliga *sabbaten*. Därför skriver Paulus att sabbaten bara var "en skugga av det som skulle komma, men verkligheten själv är Kristus." (Kol 1:17) Han är "Herre också över sabbaten." Inte bara står Han över sabbaten, som dess Givare. Han *är* sabbaten. "Kom till mig, alla ni som arbetar och bär på tunga bördor så skall jag ge er *vila*." (Matt 11:28) Inte en dag i veckan, utan alltid. Där Han är, där är vilan. När han blev anklagad för sabbatsbrott kunde han säga: "Min Fader verkar ännu i denna stund." Dvs. på självaste sabbaten. "Så verkar även jag." (Joh 5:17) Han är Skaparen som är verksam för människorna på sabbaten till liv, glädje, kraft och hälsa. Han gav dem sädesaxen och brödet. Han botade. Han gjorde gott. Lärjungarna följde därför Jesus och kunde se sabbatsbudet med *trons* ögon. Fariséerna såg inte vilan i Kristus och därför heller inte i sabbaten.

Jesus kallar till vila som innebär vila oavsett omständigheter i livet. Vilan sitter faktiskt inte i lediga dagar eller i semester som vi kanske tror (men som vi tacksamt får ta emot från Gud). En del återvänder från semestern tröttare än de var innan. Vilan finns i Kristus. Den tillförsikten kunde de kristna slavarna ha när de aldrig fick uppleva någon semester eller kroppslig vila. Något fann de i Jesu löfte om "vila" för tyngda. Vårt arbete syftar inte till att bli rikare eller för att klara livhanken, utan utgår från ett faktum. Vi *är* rika. Inget fattas oss. Men vårt arbete har Gud glädje av, eftersom det på ett eller annat sätt tjänar våra medmänniskor. Som *Gud* betjänar.

Vilan kan låta så överklig att vi inte ens vill söka efter den. Istället blir vår vila den kontroll och den trygghet vi själva kan uppbåda – ekonomiskt, socialt, psykiskt. Hade vi vaknat upp i det oroliga Irak idag skulle vi bli smärtsamt klar över att den vilan hänger på en skör tråd. Men det *finns* en vila som inte är beroende av fred på jorden, ekonomiskt välstånd eller vår egen förmåga att skapa ro. En vila som dessutom är *evig*. En vila som gör att vi kan somna in döden – och som Jesus sade – bara vila. "Sök friden och jaga efter den." skriver kung David (Ps 34:15) Det innebär ett uppbrott. "Bli stilla och besinna att Herren är Gud." (Ps 46:11)

Sabbatsbudet, med alla sina regler har fått sin uppfyllelse i Kristus. Han är den vila som sabbaten pekade fram emot. I vår tid erbjuds mer vilodagar än någonsin förut. Och aldrig har människor varit så stressade och utbrända som nu. Lösningen är inte *mer* vila, utan mer... Jesus. Men vägen dit handlar om att ta vara på den nåd som för de allra flesta räcks på just den lediga dagen! Katekesens förklaring till sabbatsbudet är därför oöverträffat. "Tänk på vilodagen, så att du helgar den. *Vad är det?* Vi ska frukta och älska Gud så att vi inte föraktar predikan och Guds ord, utan håller det heligt, gärna lyssnar till det och lär oss det." Och för att vi då ska besinna att Herren är Gud med allt vad det för med sig av djup och bestående vila, behöver vi först, som psalmisten säger, *bli stilla*. Och säga: Tala, Herre, din tjänare hör!

Så talar Gud mäktigt genom sitt ord och genom det bord där Herren Jesus själv är den som tjänar slitna syndare. Där infinner sig vilan som kommer av att se sitt liv i evighetens ljus, i besinningen över att Herren är Gud, och att denne Gud älskar mer än vi kan ana, med nåd utöver nåd. I ljuset från Guds ord växer herden Jesus fram för den inre blicken. "Mig skall intet fattas." (Ps 23:1) Ordet smälter genom Guds Ande samman med hjärtats tro så att psaltarorden kan bli verklighet: "Herren är med mig, jag skall inte frukta. Vad kan en människa göra mig?" (Ps 118:6) Så växer en inre vila fram som består också under hårt arbete och hårda livsvillkor, för att en gång övergå i den sabbatsvila som *kvarstår* (Hebr 4:9) och som är fullkomlig och evig. Med trons vila i hjärtat går Guds folk ut i sina kallelser och tjänar Herren med glädje i det fortsatta skapande som Skaparen lagt i människors händer. Gud är verksam både i vårt arbete och i vår vila. Må vi få ljus till att se det – till *verklig* vila i både arbete och vila!

Jakob Appell